

Jättemaksutaksa 1.1.2024 alkaen

374/02.05.00/2023

JÄTELTK 25.10.2023 § 44

Valmistelija

Jätehuoltopäällikkö Salla Alapirtti, p. 040 1724 081,
salla.alapirtti@forssa.fi

Jätelain (646/2011) 78 §:n mukaisesti kunnan on perittävä järjestämästään jätehuollosta jätemaksua, jolla katetaan sille tehtävän hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Kunnan perimät jätemaksut perustuvat jätelautakunnan hyväksymään jätemaksutaksaan. Jättemaksutaksaa on valmisteltu rahoitustyöryhmässä ja Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:n hallituksessa. Saostus- ja umpisäiliölietteiden vastaanottomaksut LHJ Oy on valmistellut yhteistyössä toimialueen jätevedenpuhdistamoiden kanssa. Liitteenä on esitys jätemaksutaksaksi 1.1.2024 alkaen liitteineen. Esityksessä näkyvät muutokset verrattuna vuoden 2023 jätemaksutaksaan. Hallintolain (434/2003) 41 §:n mukaisesti ennen jätemaksutaksan hyväksymistä varataan mahdollisuudet mielipiteiden ja lausuntojen antamiseen.

Keskeisimmät muutosehdotukset jätemaksutaksaan:

- jätehuollon perusmaksuja korotetaan noin 10 %
- pakkaavan jätteenkuljetuksen maksuja korotetaan noin 10 %
- pakkausjätteiden maksuja lasketaan noin 10 %
- biojätteiden maksuja lasketaan noin 2 %
- saostus- ja umpisäiliölietteiden vastaanottomaksuja esitetään korotettavaksi noin 7 %
- paperisiin laskuihin lisätään laskutuslisä, 2,0 € (sis. alv 24 %)
- energijätettä ei oteta enää vastaan erikseen, jatkossa se otetaan vastaan poltettavana jätteenä
- polttokelpoisen jätteen (ent. yhdyskuntajäte) hintaa nostetaan n. 9 %.

Esittelijä

Jätehuoltopäällikkö Salla Alapirtti

Päätösehdotus

Jätelautakunta

1. varaa toimialueen kuntien jäsenille mahdollisuuden esittää mielipiteensä jätemaksutaksasta ja tiedottaa siitä jätelautakunnan ja kuntien internetsivuilla sekä toimialueen lehdissä. Mielipiteet pyydetään toimittamaan jätelautakunnalle kirjallisesti 4.12.2023 mennessä sekä

2. pyytää toimialueen kuntia toimittamaan lausunnot jätemaksutaksasta 4.12.2023 mennessä.

Päätös

Jätelautakunta hyväksyi ehdotuksen.

Ptk tark.

Valmistelija

Jätehuoltopäällikkö Salla Alapirtti, p. 040 1724 081,
salla.alapirtti@forssa.fi

Valmisteilla olleesta vuoden 2024 jätemaksutaksasta tiedotettiin kuntalaisia jätelautakunnan ja kuntien internetsivuilla sekä toimialueen lehdissä. Toimialueen kunnilta pyydettiin lausunnot. Mieli piteet ja lausunnot pyydettiin toimittamaan jätelautakunnalle kirjallisesti 4.12.2023 mennessä. Asiaan ei jätetty mieli piteitä. Lausuntoja toimitettiin 6 kpl ja lisäksi kiinteistöliitot Varsinais-Suomi ja Kanta-Häme toimittivat yhteisen kannanoton, lausunnot ja kannanotto ovat oheismateriaalina.

Lausunnot

Akaan teknisen lautakunnan lausunnon mukaan ensisijaisesti taksojen korotusten sijaan tulee tarkastella ja arvioida Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:n (LHJ) toimintoja ja resursseja kustannustehokkaaksi. Toissijaisesti jätemaksutaksan korotuksiin ei tule kohdistaa muita kuin välttämättömiä ja perusteltuja jätehuollon kuljetusten ja käsittelyn kustannustasojen muutoksia. Lisäksi Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:tä pyydetään tulevissa taksankorotuksissa toimittamaan tarkempaa talous- ja toimintatietoa jätemaksujen syntykustannuksista omistajalle lausunnon antamisen tueksi.

Euran kunnanhallituksen lausunnossa todetaan, että jätemaksutaksojen korotukset ovat kohtuuttoman korkeat LHJ:n aikaisempiin taloudellisiin tuloksiin nähden. Korotuksista päätettäessä tulee huomioida, että LHJ:n tulostaso olisi mahdollisimman maltillinen. Lisäksi kunnanhallitus pyytää huomioimaan, että JVP-Eura Oy:n ja LHJ:n väliseen sopimukseen koskien saostus- ja umpisäiliölietteen vastaanottomaksuja on kirjattu siten, että JVP-Eura Oy:n LHJ:ltä laskuttama kuutiohintaa on sama, jonka LHJ laskuttaa kuljetusfirmoilta. Kunnanhallitus puoltaa JVP-Eura Oy:n esitystä, että nykyiset hinnat ovat riittävät.

Huittisten teknisen valiokunnan lausunnossa todetaan, että taksoja ei tule korottaa, vaan korotuksien sijaan tulee tarkastella ja arvioida LHJ:n toimintoja ja resursseja kustannustehokkaaksi. Lisäksi tekninen valiokunta esittää, että vakituisen asuinkiinteistön jätemaksun kohtuullistamisperusteet-listaan lisätään asuinkiinteistöt, jotka sijaitsevat pohjavesialueella eivätkä voi johtaa jäte- ja harmaita vesiään pohjavesialueen ulkopuolelle vaan umpisäiliöön.

Sastamalan teknisellä lautakunnalla ja Kosken TI kunnanhallituksella ei ole huomautettavaa vuoden 2024 jätemaksutaksasta.

Tammelan kunnanhallituksen lausunnon mukaan hinnanmuutosten taustaperustelut tulisivat olla perustellummin tarkasteltavissa. Lisäksi todetaan, että jätehuollon uudelleenorganisoinnin tavoitteissa ei tulisi sulkea pois ja rajoittaa vapaan kilpailutuksen tuomaa mahdollisuutta soveltuvan pienyritystoiminnan edistämiseen.

Kiinteistöliitto Varsinais-Suomen ja Kanta-Hämeen kannanotto

Kannanoton mukaan taloyhtiöt saavat maksamalleen perusmaksulle heikommin vastinetta kuin esimerkiksi omakotitaloissa asuvat. Taloyhtiöt käyttävät vähemmän perusmaksulla katettavia maksuttomia palveluita, kuten jäteneuvontaa ja hyötyjätteiden vastaanottoa. Perusmaksun korotuspyrkimykset tulevat jatkossa aiheuttamaan etenevässä määrin veroluonteisen maksun oikeudenmukaisen kohdentumiseen liittyviä ongelmia ja asukkaiden eriarvoista kohtelua. Perusmaksun korotus on huono ratkaisu ja parempi ratkaisu on kattaa kyseiset palvelut jätteenkäsittelymaksuilla.

Kunnan jätemaksut

Jätelain (646/2011) 78 §:n mukaisesti kunnan on perittävä jätelain mukaisesti järjestämästään jätehuollosta jätemaksua, jolla katetaan sille tehtävän hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Jätelain 79 § 3 mom mukaisesti jätemaksun perusteista säädetään tarkemmin kunnan hyväksymässä jätetaksassa. Jätehuoltoa ei kateta verovaroin. Jätelain 78 § 4 mom mukaisella perusmaksulla katetaan kustannuksia, jotka aiheutuvat lakisääteisten tehtävien hoitamisesta, muun muassa jäteneuvonnasta, rekistereiden ylläpidosta, vaarallisen jätteen vastaanotosta, kierrätyspisteiden ja jäteasemien ylläpidosta, jätehuollon kehittämisestä ja suunnittelusta sekä jätelautakunnan toiminnasta. Jätelain 79 §:n 2 mom mukaisesti perusmaksun perusteena on kiinteistön käyttötarkoitus ja se määrätään kiinteistökohtaisesti. Edellä mainittujen kustannusten kattaminen Kiinteistöliittojen kannanoton mukaisesti jätteenkäsittelymaksuja korottamalla ei ole tarkoituksenmukaista. Perusmaksuja kerättiin vuonna 2022 lakisääteisten palvelujen kattamiseksi 2 150 057,32 €, joten kustannusten kattaminen pelkillä jätteenkäsittelymaksuilla on mahdotonta.

Jätemaksutaksassa on kolme perusmaksuluokkaa. Vakituiseen asumiseen käytetylle kiinteistölle, jossa on 1-4 huoneistoa, perusmaksuksi esitetään 1.1.2024 alkaen 34,0 €/ vuosi (sis. alv 24 %). Vakituiseen asumiseen käytetylle kiinteistölle, jossa on vähintään 5 huoneistoa, perusmaksuksi esitetään 1.1.2024 alkaen 30,0 €/ vuosi (sis. alv 24 %). Pienintä perusmaksua 1.1.2024 alkaen, 22,0 €/ vuosi (sis. alv 24 %), esitetään vapaa-ajan asunnoille. Vähintään 5 huoneiston kiinteistöjen perusmaksu on pienempi kuin 1-4 huoneiston kiinteistöjen, koska niillä on tullut pakolliseksi jäteasetuksen (978/2021) 18 §:n mukainen pakkausjätteiden erilliskeräys.

LHJ pyrkii järjestämään vastuulleen kuuluvat palvelut mahdollisimman kustannustehokkaasti. Kunnan järjestämän jätehuollon kustannuksia nostavat mm. inflaatio, polttoaineen kustannukset ja sähkön hinta. LHJ:n toimitusjohtaja Immo Sundholm on esitellyt jätelautakunnalle yksityiskohtaiset perusteet hintojen muutoksille 25.10.2023. Jätelautakunta ei voi kunnallisena jätehuoltoviranomaisena vaikuttaa siihen, kuinka palvelut käytännössä järjestetään, sillä jäteyhtiön toiminnan ohjaaminen kuuluu omistajakunnille. Palvelutasomäärittelyn kautta jätelautakunta pystyy kuitenkin vaikuttamaan siihen minkä tasoisia palveluja kunnallinen jäteyhtiö tarjoaa kuntalaisille.

Asumislietteiden vastaanottomaksujen osalta toimialueella on käytössä tasataksa jokaisen jätevedenpuhdistamon osalta. Tämä tarkoittaa sitä, että jätevedenpuhdistamon todelliset käsittelymaksut voivat erota jätemaksutaksassa määritellyistä asumislietteiden vastaanottomaksuista.

Vakituisen asuinkiinteistön jätemaksun kohtuullistaminen

Vakituisen asuinkäyttöön käytetyn kiinteistön jätemaksu voidaan kohtuullistaa, kun

- asuinkiinteistö on asuinkelvoton tai purkukuntoinen
- asuinkiinteistön omistaja on pitkäaikaisessa sairaala- tai laitoshoidossa tai asuu palvelukodissa tai muun vastaavan syyn takia
- kiinteistö on julkisesti myynnissä
- kiinteistön perinnönjako on kesken

Kun kiinteistö on saanut myönteisen jätemaksun kohtuullistamispäätöksen, kiinteistön osalta ei tarvitse maksaa perusmaksua tai järjestää jätteenkuljetusta. Kiinteistöä ei saa kohtuullistamispäätöksen voimassaoloaikana käyttää vakituisen tai vapaa-ajan asumiseen. Huittisten teknisen valiokunnan esitys umpisäiliön lisäämisestä jätemaksun kohtuullistamisperusteeksi ei ole kannattava, koska ns. kohtuullistettuja kiinteistöjä ei saa käyttää asumiseen tai vapaa-ajan viettoon.

Kunnan järjestämä jätteenkuljetus

Bio- ja pakkausjätteiden kuljetus on siirtynyt jätelain mukaisesti kunnan vastuulle, eli LHJ:n järjestettäväksi. Jätelain 91 §:n mukaisissa jätehuoltomääräyksissä on määritelty sanallisesti LHJ:n kuljetusalue bio- ja pakkausjätteiden osalta. Sanallista määritelmää on tarkennettu kartoilla, jotka on vahvistettu jätelautakunnan päätöksellä 10.5.2023 § 21. Koska bio- ja pakkausjätteiden kuljetus on jätelain 36 §:n mukaisesti kunnan vastuulla, asiassa ei jää jätelautakunnalle harkintavaltaa yksityisten kuljetusyritysten toiminnan sallimiseksi LHJ:n jätteenkuljetusalueella. LHJ:n kuljetusalueen ulkopuolella yksityiset jätteenkuljetusyritykset saavat tarjota palvelua jätelain 41 § 3 mom mukaisesti.

Lopullinen taksaehdotus 1.1.2024 alkaen on liitteenä.

Esittelijä

Jätehuoltopäällikkö Salla Alapirtti

Päätösehdotus

Jätelautakunta hyväksyy jätemaksutaksan 1.1.2024 alkaen liitteineen. Taksa tulee voimaan 1.1.2024 alkaen muutoksenhausta huolimatta ja kumoaa päätöksellä 14.12.2022 § 56 hyväksytyyn jätemaksutaksan, joka on tullut voimaan 1.1.2023.

Käsittely

Jäsenet Nina Prusila ja Laura Vänilä saapuivat kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana.

Asian käsittelyn aikana esittelijä Salla Alapirtti otti puhelinyhteyden Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:n toimitusjohtaja Immo Sundholmiin ja Palvelu- ja logistiikkapäällikkö Anne Sjöbergiin. He vastasivat vielä lisäkysymyksiin liittyen jätetaksaan.

Keskustelun kuluessa varajäsen Terhi Rajala esitti asian palauttamista uudelleen valmisteluun lisätietojen saamiseksi perusmaksun korotusperusteista ja lisäselvityksen saamiseksi siitä, mihin perusmaksua käytetään.

Terhi Rajalan esitys palauttamiseksi uudelleen valmisteluun raukesi kannattamattomana.

Keskustelun kuluessa jäsen Ilkka Riuttamäki teki muutosesityksen, ettei perusmaksua nosteta.

Varajäsen Terhi Rajala kannatti esitystä.

Koska keskustelun kuluessa oli tehty esittelijän ehdotuksesta kannatettu poikkeava ehdotus, puheenjohtaja totesi, että asiasta pitää äänestää. Puheenjohtaja esitti, että pohjaesitys on jaa ja esitys perusmaksun korottamatta jättäminen on ei ja että äänestys käydään nimenhuutoäänestyksenä. Puheenjohtajan esittämä äänestysmenettely hyväksyttiin yksimielisesti.

Nimenhuudolla suoritettussa äänestyksessä annettiin 11 ääntä. Pohjaesityksen kannalla olivat jäsenet Johanna Häggman, Pasi Markula, Jatta Kannisto, Marja Lehtimäki, Ismo Ojansuu, Pauli Pietilä, Nina Prusila ja Laura Vänilä. Ilkka Riuttamäen muutosesityksen kannalla olivat jäsen Kari Virtanen ja varajäsen Terhi Rajala.

Päätös

Jätelautakunta päätti äänin 8 - 3 hyväksyä taksaehdotuksen.